

Janke Wikholms Krönika

Maj 2015

Grattis Lennart Levi! 85 år den 20/5 2015

Den 20:e maj fyller min vän och stora inspirationskälla i arbetsmiljöarbetet 85 år. Vårt samarbete började när jag var anställd som avdelningschef på STF Ingenjörsutbildning. Lennart ville att jag skulle "hjälpa honom att sprida kunskaper om psykosocial arbetsmiljö till ingenjörerna". Det blev ett bra samarbete med flera uppmärksammade konferenser och aktiviteter. Mest uppmärksammas blev den nordiska turnén där vi började i Köpenhamn och slutade i Stockholm med gästspel i Helsingfors och Oslo. Det är inte den mest lönsamma konferensserie som jag arrangerat. Men vi hade väldigt trevligt och spred bilden att ingenjörer har ett intresse, kunskande och stor möjlighet att påverka arbetsmiljön. Vårt samarbete skapade också det av Sveriges Ingenjörer instiftade Levi-priset.

Lennart fick mig att göra det s.k. "Gravstensprovet", att fundera på hur man vill ha sitt liv. Jag lämnade mitt jobb som välbetald chef för att "starta eget". Den första publicerade arbetsmiljökrönikan som egen, skrevs maj 2007 (alla krönikor finns på hemsidan!). I den berättar jag om en resa till Sandvikens Järnverk där vi tiggde sponsorpengar till Levi-priset. Det blev ett framgångsrikt besök.

Lennart är en utmärkt föreläsare. I april var han med på vår kurs i Psykosocial arbetsmiljö. Kursdeltagarna på Foresta Hotell var som vanligt oerhört entusiastiska. Det är inte bara vad han säger utan också hur. I boken "Stressen i mitt liv" (finns som pocket) finns kanske förklaringen? Lennart deltog som ung i retoriktävlingar. Fenomenet finns nog inte idag? Med tanke på alla tråkiga presentationer man genomlidit borde de kanske återupplivas?

Lennart har i större delen av sitt liv jobbat för en bra arbetsmiljö och att motverka olika former av stress. Han använder sig gärna av s.k. pedagogiska metaforer för att beskriva det han vill säga. "Gravstensprovet" och "När-hade-jag-sist-något-roligt-provet" är två bra sådana. Men bäst av alla är nog. "Hur man mår beror på två saker, hur man har det och hur man tar det".

Jag tänker på detta när jag för hundra gången ser den dokumentär vi tagit fram om "Gustaf & Pernilla". Min fru Margaretha samtalade sommaren 2014 med Gustaf Seppelin Solli och hans numera hustru Pernilla.

Samtalen blev en dokumentär med bilder och musik. Jag ser dokumentären tillsammans med en handfull chefer från Bolidens Gruva i Aitik. Jag ser att de blir berörda. Vi diskuterar därefter hur man kan använda detta i arbetsmiljöarbetet för att engagera anställda och entreprenörer.

Dokumentären "Gustaf & Pernilla" berör människor. När vi visade den på "Workers' memorial day 2015" den 28 april ser jag tårar i moderator Christinas ögon. Dokumentären visar inte bara de oerhört tragiska konsekvenserna av kalkugnsolyckan i Luleå 2011. Den visar också hur litet steget kan vara mellan liv och död. Men även att hur man mår beror på två saker. Hur man har det och hur man tar det.

Jag önskar att alla arbetsmiljöintresserade får lyssna på en föreläsning med Lennart Levi. Det finns kanske tid till det? Jag ser fram emot nästa kurs i Psykosocial arbetsmiljö, april 2016! Men jag hoppas också att alla får se dokumentären om "Gustaf & Pernilla". Jag har vid otaliga tillfällen sett hur den når fram till deltagarna. När Gustaf efter visningen lugnt och sakligt berättar om obefintliga riskbedömningar, var hans skyddsglasögon fanns, handskarna som låg på golvet m.m. då lyssnar deltagarna intensivt. Dom blir berörda!

Att ta fram dokumentären är i likhet med den nordiska turnén inget vanligt utbildningsprojekt. De som tittar blir berörda, klokare och försiktigare och lär sig att ibland måste man säga nej. Utan att avslöja slutet vill jag också säga att man efter att ha sett dokumentären blir gladare. Den illustrerar verkligen Lennarts metafor. Att hur man mår beror på två saker: Hur man har det och hur man tar det!

Grattis Lennart!

Arbetsmiljöhälsningar!
Janke Wikholm

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM